

BIBLIOTEKARSKI GODIŠNJAK VOJVODINE 1961. Izdaje Pokrajinski odbor Društva bibliotekara NR Srbije za AP Vojvodinu. Novi Sad 1962. 211 str. 8°.

Srbsko knjižničarstvo v Vojvodini ima zelo staro in lepo tradicijo. To dejstvo potrjuje veliko število dobrih in starih knjižnic, med katerimi je na prvem mestu ugledna Biblioteka Matice Srpske v Novem Sadu, dalje vrsta uglednih bibliotečnih delavcev, dobro urejena knjižnična mreža, ki je med najboljšimi v Jugoslaviji, in končno zelo delavna knjižničarska strokovna organizacija, ki tudi izdaja zgoraj navedeni letopis. Vojvodinski bibliotečni delavci so že leta 1952 začeli izdajati tromesečnik Knjižničar, ki je kljub takrat težkim pogojem izhajal sedem let, dokler se ni, začenši z l. 1959, združil z Bibliotekarjem, glasilom Društva bibliotekarjev Srbije. Prizadevnost vojvodinskih bibliotečnih delavcev in specifične pokrajinske potrebe pa so ustvarile novo publikacijo Bibliotekarski godišnjak Vojvodine, ki je za leto 1961 s svojo zunanjo opremo posvečen dvajsetletnici izhajanja lista Slobodna Vojvodina, se pravi, dvajsetletnici ljudske vstaje. Čeprav je letopis razmnožen na rotaprintu, vendar predstavlja prav prikupno publikacijo, ki bo zadovoljivo izpolnila svoj namen: pregled dejavnosti knjižničarstva AP Vojvodine v preteklem letu.

Večji del letopisa je posvečen izčrpnim poročilom dejavnosti vseh pomembnejših vojvodinskih knjižnic, in sicer: Biblioteke Matice Srpske v Novem Sadu, Gradske narodne biblioteke »Jovan Popović« v Kikindi, Gradske biblioteke v Somboru, Narodne biblioteke v Novem Sadu, Gradske biblioteke v Subotici, Narodne biblioteke v Zrenjaninu, Biblioteke »Veljko Petrovič« v Bački Palanki, Gradske biblioteke v Rumi, Opštinske biblioteke v Sиду, Narodne biblioteke v Bački

Topoli, Narodne biblioteke i čitaonice v Novem Bečeju in Narodne knjižnice i čitaonice v Sremskih Karlovcih. Razen tega prinaša letopis tudi pregled dejavnosti pokrajinskega odbora Društva bibliotekarjev Srbije za AP Vojvodino in več zanimivih prispevkov iz zgodovine in raznovrstne dejavnosti vojvodinskih knjižnic, dalje, kritičen pogled na zakon o knjižnicah LR Srbije in še nekaj drugega drobnega gradiva. J. R.

BIBLIOTECHE TRIESTINE. A cura di Stelio Crise. Trieste. Sezione del Veneto Orientale e della Venezia Giulia della Associazione Italiana per le Biblioteche 1959. 131 + (III) str. 24 × 17. (Biblioteca di »Sollecitazioni«. 3.)

Tretji zvezek posebne knjižne zbirke izdaj Sollecitazioni, ki nosi gornji naslov, je uredil Stelio Crise in prinaša 16 člankov, ki so jih prispevali uslužbenci ali vodje posameznih tržaških knjižnic.

Članki si sledijo po abecednem vrstnem redu piscev. Tako obravnavajo: Carlo Battisti, Univerzitetna knjižnica v Trstu; Ezio Bernardoni, Knjižnica Pedagoškega centra pri Skrbstvu za šolstvo v Trstu; Giovanni Bruggeri, Smisel javne knjižnice v neki skupnosti; Libero Cattaruzza, Knjižnica škofijskega semenišča v Trstu; Doriana de Pretis, Knjižnica USIS v Trstu; Lino Dardolin, Perspektive ljudske knjižnice v Trstu; Gina Libutti, Mladinske knjižnice v sedanjosti in prihodnosti; Odette Loviselli, Koordinacija nakupa v tržaških knjižnicah; Bruno Luciano Marini, Knjižnica Jadranskega društva za prirodne vede; Vito Pellegrini OFMCap, Nastajajoča tržaška kapucinska knjižnica Antoniana; Sauro Pesante, Postrežba v moderni ljudski knjižnici; Claudio Poldrugo, Knjižnice na ladjah; Renato Putigna; Služba branja v javnih parkih; Aldo Tassini, Bibliote-

ca Civica — sedanje stanje in načrti za prihodnost; Fulvia Zorzi Giustiniani, O nekaterih vezavah s podpisom Pierra Corneillea Schveyeja v grajski knjižnici na Miramaru; Stelio Crise, Za Državno knjižnico v Trstu.

O zborniku s tako bogato vsebino bi bilo mogoče razpravljati obširno, vendar naj samo nekaj bežnih načelnih misli in pripomb posreduje vsaj osnovno predstavo o publikaciji.

Predvsem splošna ugotovitev: zbornik skuša podati bolj ali manj točno sliko knjižničarstva v Trstu. Toda tega namena docela ne izpolni. Predvsem so nekateri članki le prekratki za obravnavanje določene snovi, zato smemo šteti poskus bolj za nekakšno osveščanje glede stanja glavnih knjižniških fondov, v čemer nas še bolj potrjuje zadnji članek izpod peresa urednika Stelia Crisea, v katerem postavlja v ospredje in kot najbolj pereč problem — ustanovitev oziroma potrebo po državni knjižnici v Trstu. Zbrano gradivo je samo po sebi važno in bogato, le naslov preveč obeta. Saj je izpuščenih kar 8 večjih in pomembnejših knjižnic (prim. *Annuario delle Biblioteche italiane*, 2. izd., vol. 2, Roma 1958, str. 311—318), ki bi nam lepo zaokrožile podobo Trsta glede na knjižnice. Morda pa bi bilo treba razumeti naslov tako, kot da gre le za italijanske knjižnice v mestu. Morda. Toda temu oporeka članek, ki govori o knjižnici USIS (= United Nations Informations Service). Tudi sami članki, predvsem tisti, ki govore o določenih knjižnicah, so različno zasnovani. Eni prinašajo precej stvarnih podatkov (število enot v fondih, nekatere med njimi navajajo kar z naslovi — periodika! —, podatke o opremi, stavbah, urnike poslovanja, letno statistiko bravcev, izposojenih del), drugi pa so bolj načelni in podobnega gradiva ne prinašajo. Silno redki so

podatki o letnem dotoku, o finančnih možnostih, dotacijah itd.

Zanimivejši so tisti članki, ki govore o posebnih zvrsteh knjižnic, ali pa obravnavajo posebne panoge. Tak je Bruggerijev, ki govori o merilih, primernih pri snovanju neke mestne ljudske knjižnice, oziroma na kakšna vprašanja bi taka ustanova morala dati odgovore in komu bi morala služiti. Podobne probleme, le da omejene na mladinsko literaturo danes in jutri, navaja Gina Libuiti. Sauro Pesante govori o prostem pristopu, o mladinskih oddelkih, o informativni službi, o mreži knjižnic po terenu, o posebnih fondih (diskoteke, kinoteke, diapozitivi). Posebej zanimiv je članek o »plavajočih« knjižnicah — to je o knjižnicah na ladjah. Slovenska strokovna literatura te zvrsti knjižnic ne pozna, potrebno pa bi bilo o priliki kaj o njej napisati, saj imamo take knjižnice tudi pri nas, čeprav v skrajno majhnem številu; Hrvatje so glede tega bogatejši. Članek je zanimiv, ker daje avtor zanimive napotke pa tudi izsledke. Svojevrstne misli posreduje Renato Putigna o izposoji knjižnega gradiva v javnih parkih.

Med prav dobre članke v zborniku spadajo seveda Battistijev, ki obravnava tržaško univerzitetno knjižnico, Tassinijev o trenutnem stanju in o bodočem razvoju mestne knjižnice, posebej pa še Crisejev, ki postavlja na solidne osnove zahtevo po državni knjižnici, kakršno ima Gorica in še marsikatero italijansko mesto.

Docela izven okvira zbornika pa je, sicer sam po sebi zanimiv, članek Fulvie Zorzi Giustiniani, v katerem opisuje grajsko knjižnico na Miramaru.

Med knjižnicami, ki bi tudi zaslužile obravnavo v zborniku, bi kazalo omeniti: Slovensko narodno in študijsko knjižnico, knjižnico dveh mestnih muzejev, umetnostnozgodovinskega in muzeja Risorgimenta

(ok. 16.000 knjig), knjižnico muzeja Revoltella in lepih umetnosti (2760), knjižnico mestnega gledališkega muzeja Carlo Schmidl (3200 knjig), knjižnico državnega arhiva (okoli 11.900 knjig), mestnega prirodoslovnega muzeja (ok. 18.000 knjig). Dalje ni najti opisov novo ustanovljene francoske in ne nemške knjižnice. Ti dve poslednji, kakor tudi slovenska študijska knjižnica, so sicer v dveh člankih omenjene, a le mimogrede z enim stavkom.

Kljub vsem tem željam, ki jih urednik morda niti ni imel namena izpolniti, pa predstavlja zbornik prav lep doprinos in je pravi dokument tržaškega knjižničarstva v določeni etapi njegovega razvoja.

Marijan Brecelj

BIBLIOTECA DEL POPOLO.
Catalogo delle pubblicazioni acquisite fino al 31. maggio 1960. Trieste, Soprintendenza bibliografica 1960. 611 str.

Iz uvoda zajetnega kataloga izvem, da je imela Biblioteca del popolo v Trstu v začetku leta 1960 51.376 zvezkov. Lep obisk v tej knjižnici izpričujejo naslednje številke: l. 1958 37.696 obiskovavcev, leta 1959 59.597 in prvo polletje 1960 47.840. Junija 1960 je imela knjižnica 12.700 obiskov. Med obiskovavci je bilo največ delavcev (4202), gospodinj (2801) in dijakov (2200); drugi (5497) pripadajo raznim družbenim slojem in poklicem.

V uvodu beremo o uspehih knjižnice tudi naslednje: »To tržaško ustanovo imajo zaradi njenega vsestranskega razvoja že za vzorno...« Knjižnica ima 3 izposojevalnice in lasten bibliobus, ki dostavlja knjige tudi na dom. Deležna je izdatne pomoči. Največje zasluge za njeno uspešno rast ima Stelio Crise, ravnatelj Soprintendenze bibliografiche v Trstu.

Zanimivo je, kako upošteva Biblioteca del popolo slovenski tisk. Dobro so zastopani slovenski kla-

siki in moderna. Knjižnica ima namreč zbrana dela Levstika, Jurčiča, Trdine, Prešerna, Stritarja, Župančiča in Ivana Cankarja ter izbrana dela Ks. Meška in Fr. Bevka. Z enim ali dvema deloma so zastopani Gregorčič, Gradnik, Kranjec, Jože in Boris Pahor, Gruđen, Ciril Kosmač, Matej Bor, Ferdo Kozak, Klopčič in Magajna. Popolnoma odsotni so naslednji slovenski književniki: Aškerc, Kosovel, Seliškar, Prežihov, Kajuh, Menart in pretežna večina mlajših.

Zgodovina slovenske književnosti je zastopana z dvema deloma, Glaserjem in zadnjo izdajo Slovenske Maticice, slovenska zgodovina pa z M. Kosom in B. Grafenauerjem. Knjižnica nima slovensko-italijanskega in italijansko-slovenskega slovarja. Nima tudi slovenskih del, ki so bila prevedena v italijanščino. V njej pa so dobro zastopani italijanski slavisti s svojimi deli (Cro-nia, Salvini, Urbani).

Čudno je nadalje, da knjižnica ne zbira slovenskega zamejskega tiska. Na njenih policah ni n. pr. Jadranskega koledarja. Knjižnica ima nekaj hrvaških bibliografij, nima pa niti ene slovenske. Naročena je na več italijanskih periodičnih publikacij, vendar pa na niti eno jugoslovansko. Slovenski znanstveni tisk je v knjižnici slabo zastopan.

Soprintendenza bibliografica je natisnila katalog tudi za leto 1957. Če tega primerjamo z onim iz leta 1960, zapazimo veliko razliko. V treh letih je število slovenskih tiskov v knjižnici močno naraslo, prav tako pa zapazimo tudi večjo sistematičnost pri nabavi slovenskega tiska (zbranih in izbranih spisov slovenskih književnikov). Oba kataloga sta zgovorna priča zelo plodne knjižničarske dejavnosti, ki ob dobrih prijemih obeta italijanski ljudski knjižnici v Trstu še mnogo lepih sadov in med temi tudi tesnejši stik s slovenskim prebivavstvom.

S. V.